Éliás Ádám

A TESTVÉRISÉG KÖZGAZDASÁGTANÁNAK ALAPJAI

- tudati ébredés a gazdaságban: a szelíd gazdaság szelíd forradalma -

- szinopszis -

(„A testvériség közgazdaságtanának alapjai” című könyvem kéziratát a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala nyilvántartásba vette. Nyilvántartási száma: 010001 és 010164.

Az itt következő szinopszisban idézetek, tézisek és összefoglaló áttekintések szerepelnek azokról a könyvemben szereplő új eszmei alapokról, amelyek új gazdaságtörténeti korszak szellemi talapzatai lehetnek. Ezek konzekvenciái szükségszerűek a közgazdaságtan klasszikus tematikájában, amit könyvemben részletesen ki is fejtek, de itt, a szinopszisban, csak minimális mértékben érintem a konkrét tematikát. Az új eszmék ismertetésére koncentrálok.)

t a r t a l o m

ELSŐ KÖNYV

A TESTVÉRISÉG KÖZGAZDASÁGTANÁNAK ESZMEI ALAPJAI

BEVEZETÉS:

- a *szelíd gazdaság és az erőszakos antigazdaság*; -

- ***gazdagság, vagy létbiztonság és fejlődés?*; -**

- ***az axiómatológia mint új tudományág; -***

- ***a gazdaság közvetlen, időszerű feladata: a szomjazás és éhezés megszüntetése a Földön*** **; -**

ESZMEI ALAPOK:

AZ INGYENESSÉG

- az emberi egzisztencia és a gazdaság létfeltételeinek *ingyenessége* a természeti világ és az emberi kultúra és civilizáció szintjein -

- az ingyenesség *közösségi* jellege: az emberiség *egésze* kapta az ingyen adottságokat és adományokat -

- ingyenesség és tartozástudat -

A TESTVÉRISÉG

- ***a testvériség-haladvány; -***

- ***az anatómiai testvériség:*** **testvériség a szükségletek és a fejlődés szintjén; -**

- ***az időí testvériség:*** **a kortársak sorsközössége –**

A KIEGYENLÍTÉS

- a *hiány* állapotának kiegyenlítése a gazdaság alapmozdulata –

- **modell a szociális világválság kezelésére: *A szomjazás és éhezés végérvényes felszámolása a Földön a természetgazdasági potenciálérték kiegyenlítése által -***

MÁSODIK KÖNYV

A TESTVÉRISÉG KÖZGAZDASÁGTANÁNAK ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI

I. ALAPFOGALMAK ÚJ MEGVILÁGÍTÁSBAN

II. MAKROÖKONÓMIA

III. MIKROÖKONÓMIA

IV. GYAKORLATI KÉRDÉSEK

BEVEZETŐ FEJEZETEK

A társadalmi értékítéletben majdnem minden, az emberiség egészét érintő, átfogó tevékenységről kialakult valamilyen tulajdonság-meghatározás, amely általános elvárás lett.

Ezeket a tulajdonságokat az emberi értékítélet nem kívülről jövő elvárásként nyilvánította ki, hanem e tevékenységek benső természetét, lényegét megfigyelve állapította meg, és ennek alapján váltak ezek a tulajdonságok kategórikus követelménnyé. Annyira kategórikussá váltak, hogy bizonyítani sem kell jogosságukat, magától értetődőek.

Néhány példa:

A művészet: szép.

A tudomány: igaz.

Az igazságszolgáltatás: igazságos.

A technika: célszerű.

És így tovább, sok hasonló példát lehetne sorolni, és még az is megtörténhet, hogy bizonyos átfedések vannak különböző területek elvárt tulajdonságai között. Ez sem elvi, sem gyakorlati problémát nem okoz. A lényeges, hogy az adott terület adott tulajdonsága magának a tevékenységnek a benső természetéből fakad, és az élő társadalmi elvárás tudatosan működő igényként jelentkezik.

A szép, az igaz, az igazságos, a célszerű mibenlétéről lehet vitatkozni. Másrészt ezek a tulajdonságok minden területen megjelenhetnek: minden lehet valamilyen értelemben szép, igaz, igazságos, célszerű. Harmadrészt: kétségtelenül, más, további jelzőkkel is lehet jellemezni az említett életterületeket.

Mégis, a társadalmi értékítélet kategórikus erővel csak bizonyos tulajdonságokat köt bizonyos területekhez, más tulajdonságokat pedig azon a területen mellékesnek érez.

Például a társadalmi minősítés egy bírói ítélettől nem várja el, hogy szép legyen, bár örömmel nyugtázza, ha szép. Azt azonban kategórikus erővel megköveteli, hogy igazságos legyen, akkor is, ha a stílusa esetleg nem szép. A csúnya stílusban megírt igazságos ítéletet elfogadja, a szép stílusban megírt igazságtalan ítéletet nem fogadja el.

Egy másik példa: a társadalmi ítélet nem foglalkozik azzal, hogy egy festmény, egy vers, vagy egy zenemű célszerű-e. Ám érdeklődéssel fogadhatja hozzáértő esztéták ezzel kapcsolatos fejtegetéseit. Viszont abszolút igénye, hogy szép legyen.

Olyan erejűek ezek az elvárások, hogy a negatív oldalról is kategórikusan rögzíthetőek:

Ami nem szép, az nem művészet.

Ami nem igaz, az nem tudomány.

Ami nem igazságos, az nem igazságszolgáltatás.

Ami nem célszerű, az nem technika.

Ezeknek az ítéleteknek az erejét jottányit sem csökkenti, hogy folytonosan jelen van annak – sokszor nem is tudatos – szándéka, hogy a csúnyát, a visszataszítót művészetként, a hipotetikus negyedigazságokat tudományként, az igazságtalan eljárást igazságszolgáltatásként, a célszerűtlen dolgokat technikai vívmányként próbálják elfogadtatni. Az ilyesfajta próbálkozások az emberiség fejlődéstörténetében igen rövid életűek.

Teljesen homályban maradt a társadalom értékítéletében a gazdaság tulajdonság-meghatározása. Nem az a különös, hogy most elkezdünk ezen gondolkodni, hanem az, hogy idáig a gazdaságról – kivételként -, nem született a társadalomban tulajdonság-meghatározás, és ennek következményeként elvárás sem. Azok sem gondolkodtak el azon, hogy mi lehet a gazdaság lényegéből, benső természetéből fakadó elengedhetetlen tulajdonság, - amilyen a művészetben a szép, a tudományban az igaz, az igazságszolgáltatásban az igazságosság, a technikában a célszerűség -, azok sem gondolkodtak ezen a társadalmat megérintő módon, akik egyébként a gazdaság definíciójával sokat foglalkoztak.

Korunk elengedhetetlen követelménye, hogy a gazdaság természetét, lényegét megfigyelve, tisztázzuk és elvárjuk a gazdaság elengedhetetlen tulajdonságát. Hatalmas teret hagy a gazdaság mindenféle manipulálására az, hogy a társadalomban csak ösztönösen élnek, tudatosan nem jelennek meg a gazdaság elengedhetetlen tulajdonságaival kapcsolatos elvárások.

Induljunk ki a gazdaság alapképletéből és alapfolyamataiból.

Valakinek szüksége van valamire. Egy másik ember produkálni tudja azt. E tényekből fakadóan, szabad elhatározásukból, kapcsolatba lépnek, és miután megállapodtak a feltételekben, a másik produkálja az egyik által igényelt dolgot, és átadja neki (árut, szolgáltatást). Ezután az első ember, a saját bármiféle teljesítménye alapján rendelkezésére álló értékekből átadja a neki produkálónak a kapott produktum ellenértékét.

Ez a gazdaság ősszituációja és lényege. Kicsiben és nagyban, egyszerűben és bonyolultban, közvetlenül, vagy áttéteken keresztül, tegnap, ma és holnap, itt és a Föld túloldalán, legyen

kettő, vagy százezer a szereplők száma, és legyen bármilyen reláció a szereplők között.

Mi történik?

Mindenekelőtt: adott valamilyen szükséglet, igény (a kettő nem ugyanaz, de itt ennek most nincs jelentősége). Addig nem lehet gazdaságról beszélni, amíg ez valakiben bensőleg él. Attól a pillanattól kezdődik a gazdaság, amikor ennek a szükségletnek, igénynek a kielégítése érdekében megkezdődik a gondolkodás, majd a cselekvés. A gondolkodás már szerves része a gazdaságnak! A szereplők szabad részesei a folyamatnak, amely megismeréshez és megértéshez vezető kommunikációval indul. A kommunikáció odavezet, hogy közös cél keletkezik. A közös cél elérésében szabadon megállapodnak, majd együttműködnek. Ebből jön létre valami, ami addig nem volt. Akinek arra szüksége van, megkapja, aki pedig azt létrehozta, megkapja munkája eredményének ellenértékét. A két fél javára előbbre lépett a világ – mindegy, hogy kicsiben, vagy nagyban, egyszerűben, vagy bonyolultban, tegnap, vagy ma, itt, vagy ott, kevesek, vagy sokak részvételével, stb.

Megállapítható ebből, hogy a gazdaság, a maga eredendő természete, lényege szerint **szelíd.** A folyamat minden pontján kizárt az erőszak. Csak szelíd tud lenni, máshogy nem tud létezni, működni. A gazdaság az emberiség emberségének és emberiességének legátfogóbb működése. Az a terület, amelyen a szükségszerű önérdek, a szükségszerű más-érdek (ellenérdek itt nincs), és a szükségszerű közérdek összhangba kerül. Ez az összhang *sine qua non* -ja (elengedhetetlen feltétele) az igazi gazdaságnak. A gazdaság az emberi élet szolgálatával, azaz a közjó szolgálatával azonos.

Minden, ami az igazi gazdaságban zajlik, csak szelíden történhet. Az erőszak kizárt. A gazdaság működésében szükségszerű versenyben sem lehetséges semmilyen erőszak.

A gazdaságnak ezt a természetét bizonyítja az emberiség történelmi korszakokon átívelő egzisztenciája, amely az ember és a gazdaság ellen végrehajtott erőszakos gaztettek áradata ellenére folytonos tudott maradni. Ez annak köszönhető, hogy az igazi, a szelíd gazdaság, a viharos időkben, a legvadabb ellenerőktől körülvéve is folyamatosan működött. Csendesen, szinte észrevétlenül, de mindig működött, miközben a történelmi figyelem a gazdaságellenes gaztettekre irányult. A történelmi figyelem mellőzte a valós, a szelíd gazdaság történéseit, pedig az emberiség fennmaradását ezek szolgálták. Ez, a gazdasági ellehetetlenülés természeti és történelmi mártírjainak oly nagy száma ellenére is, kimondható. Hol szakadozva, hol vészesen

elvékonyodva, de folytonos maradt az emberiség egzisztenciájának történelmi szövete, az igazi gazdaság állandó szelíd működésének jóvoltából.

Éppen a gazdaságot körülvevő, azt leuralni akaró erőszakos próbálkozások meg-megújuló kísérletei bizonyítják a gazdaság küldetés-betöltő szelídségét. A szelídség igazán a megvadult és kegyetlen világ körülményei között mutatkozik meg. És miközben a gazdaságba hatoló erőszak minden formája és módja elenyészett a történelemben, a szelíd gazdaság csöndesen és diadalmasan vitte előre az emberi élet folyamatosságát.

Igen, ez a kettő mindig együtt volt jelen: az igazi, a szelíd gazdaság, és a gazdaság uralására törő bármilyen erőszak befolyása alatti antigazdaság. De az nem igaz, hogy a szelíd és az erőszakos gazdaság *együtt* alkotja magát a gazdaságot. Ahogyan a háború nem béke, és a béke nem háború; ahogyan a rossz nem jó, és a jó nem rossz; ahogyan a gyűlölet nem szeretet, és a szeretet nem gyűlölet, stb., stb. Az viszont igaz, hogy
magában az életben
együtt vannak jelen ezek a kettősségek, örök feladatot adva az emberi nem fejlődésének.

A modern korban aligha fogalmazta meg bárki szebben József Attilánál az igazi, a szelíd gazdaság valós programját: „Ehess, ihass, ölelhess, alhass!/ A mindenséggel mérd magad!” – és azonnal, szinte reflex-szerűen fordul a történelmi tapasztalatok alapján, a gazdaság elleni erőszak felé: „Sziszegve se szolgálok aljas,/ nyomorító hatalmakat.” (Ars poetica) Könyvemben kifejtem, hogy annak is súlyos és fontos gazdasági vonatkozásai vannak, hogy „…ölelhess, alhass!”.

Van a csendes, diadalmas, szelíd gazdaság: az emberek ehettek, ihattak, ölelhettek, alhattak, és fejlődhettek: a mindenséggel mérhették magukat, - szemben vannak a gazdaság elleni (egyben az ember elleni, e kettő mindig egybeesik) erőszak aljas, nyomorító hatalmai, amelyek mindegyike elpusztult.

Itt kell megjegyeznem: a gazdaság, és *sine qua non* (elengedhetetlen) tulajdonságai meghatározásában minden olyan absztrakt próbálkozás tévútra visz, amely számításon kívül hagyja az embert. A gazdaság folyamatainak megragadásában szintén tévútra visz minden olyan absztrakt próbálkozás, amely nem az embertől indul és nem az emberhez érkezik.

Ha a gazdaságnak a bevezetőben leírt ősszituációját kellő mélységben és szélességben elemezzük, megállapíthatjuk, hogy

a gazdaság úgy szelíd, ahogy

a művészet szép, ahogy

a tudomány igaz, ahogy

az igazságszolgáltatás igazságos, ahogy

a technika célszerű.

A gazdaságba behatoló erőszakkal szemben a gazdaság maga tehetetlen. De nem is a gazdaság dolga, hanem a jogi-politikai organizáció kötelessége, hogy megvédje a gazdaságot az erőszaktól. Ez emberiség-méretű közérdek.

Nem valamiféle általános pacifizmusból eredő igény ez, hanem az igazi gazdaság benső természetéből fakadó tény. A társadalmi életnek vannak olyan területei például, amelyektől nem idegen az erőszak. A bűnüldözés, a gyengék védelme, az agresszió elhárítása, a jogszerűség érvényesítése sokszor nem lehetséges erőszak nélkül, ez a realitás. A gazdaság területén azonban semmiféle erőszaknak nincs semmi létjogosultsága.

Bizonyos történelmi korszakokat elemezve részletesen kifejtem, hogy az erőszak különböző módjai hogyan ártottak a gazdaságnak, és így az emberi egzisztenciának, és hogy miért antigazdaság a gazdaság erőszak által uralt része.

A jelenlegi gazdasági világrendszerbe is beleiktatódtak az erőszak különböző régi és új formái: a pénzügyi, a politikai, az intellektuális, a tömegkommunikációs és a nyíltan katonai erőszak.

Részletesen kifejtem, miben áll, hogyan árt a gazdaságnak, miért gazdaságellenes

a pénzügyi erőszak,

a politikai erőszak,

az intellektuális erőszak,

a tömegkommunikációs erőszak, és

a katonai erőszak.

Ezeknek következménye, hogy a világgazdaságnak az a része, amelyen erőszak uralkodik, mára már az emberi és természeti életesélyeket alapjaiban veszélyezteti. A gazdaság erőszakkal leuralt részének működése labilis, kiszámíthatatlan, áttekinthetetlen, és a szociális világválságra semmilyen valós reagálóképességgel nem rendelkezik. De ez nem a gazdaságból fakad, hanem a gazdaságba hatoló, a gazdaságtól idegen, erőszakos eszközöket felhasználó érdekekből.

Összegezve:

ahogyan nem lehet művészet az, ami rút, visszataszító,

ahogyan nem lehet tudomány az, ami hazug,

ahogyan nem lehet igazságszolgáltatás az, ami igazságtalan, és

ahogyan nem lehet technika az, ami célszerűtlen, úgy

nem lehet gazdaság az, ami erőszakos.

Az erőszakos antigazdaság hátterében a ma uralkodó gazdaságtudományi mainstream szellemi alapjait képező gazdaságfilozófia absztrakt, ál-tudományos, valójában „meg nem gondolt gondolat”-okból álló, csoportérdekek ideológiai igényeit kiszolgáló, olykor kifejezetten babonás, előítéletes eszmevilága áll. Ennek középpontjában a meggazdagodás hazug, hitető ígérete van, ami illúzió. Ha megnézzük a „jóléti állam” kedvezményezettjeinek alkoholba, drogozásba fulladt, önpusztító mámorokat hajszoló társadalmait, megállapíthatjuk, hogy nincs gazdasági boldogság azon az áron, hogy máshol százmilliók szomjaznak és éheznek. Mert a gazdaság területén vasszigorral érvényesül egy törvény: az, ami valahol pazarlás, másutt hiányt eredményez; valakik gazdagsága máshol nyomorhoz vezet. Vagyis **a gazdaság nem működhet a lelkiismeret ellen**
, bármennyire is el akarják ezt hitetni.

Nem illúzió viszont, hanem konkrét valóság az a pusztítás, amelyet ez a gazdaságfilozófia szolgál. Ennek ezer jelét tapasztaljuk.

Fel kell tennünk a kérdést: művelhet-e valaki ma úgy gazdaságtant, hogy nem éli át a

világgazdaság legégetőbb problémáját: tíz- és százmilliók szomjazásának és éhezésének tragédiáját? Tekinthető-e közgazdásznak az, aki nem gondolkodik azon, hogy miképpen szüntethető meg a Földön a szomjazás és az éhezés?

Vannak közgazdászok, akik az (első sorban pénzügyi jellegű) erőszakra épülő antigazdaság elméletét akarják a társadalommal tudományos megalapozottságú gazdaságtanként elfogadtatni. Az erőszakos antigazdaságnak ezek az ideológusai, létszámukat és jelentőségüket messze meghaladó mértékben vannak reprezentálva az akadémiákon, az egyetemeken, a kutatóintézetekben, a szaksajtóban, a tömegkommunikációban. Valójában az erőszakos antigazdaság mögötti érdekcsoportok ideológiai igényeinek kiszolgálását végzik, miközben igyekeznek elhallgattatni, sőt nevetségessé tenni a másként gondolkodókat.

Ezért legelőször a gazdaság új, **valóságtiszteletből** fakadó, bárki által megérthető, belátható és ellenőrizhető eszmei alapjait kell megtalálni. Ez az ember és a gazdaság természetének megismeréséből fakadhat.

A gazdaság egyetemes emberi működés, ezért valós eszmei alapjainak is egyetemes érvényűeknek kell lenniük.

Ismertetem az ezek feltárásában szerepet játszó szellemi, tudományos forrásaimat.

A szellemi források között részletezem az *axiómatológiai* forrásokat is. Ezzel összefüggésben kezdeményezem egy **új, interdiszciplináris, *lényegét tekintve* holisztikus jellegű tudományág, az *axiómatológia* megteremtését,** és ehhez a könyvemben megteszem az első, koncepcionális lépéseket.

AZ ÚJ ESZMEI ALAPOK

I. AZ INGYENESSÉG ÉS A TARTOZÁSTUDAT

Az emberi egzisztenciának, így a gazdaság működésének létfeltételei is, **ingyen adottak** az emberiség egésze számára. Az ingyen adottságok és adományok végtelen sorában az alábbi felsorolás csak néhány példát tartalmaz.

1. *A kozmikus ingyenesség*: a finomra hangolt kozmikus állandók; kozmikus energiák és tömegek mozgásban létesülő egyensúlyi állapotai, amelyek egyensúlyi hangoltságának folyamatossága nélkül nem lehetne élet a Földön.

2. *A meteorológiai ingyenesség*: a Föld közvetlen kozmikus környezetének az emberi egzisztenciát, a gazdaság működését lehetővé tévő hatásai: a Nap, a Naprendszer bolygói, a Hold egyensúlyt, hőt, szelet, vízkörforgást, termékenységet, ásványkincseket, energiaforrásokat teremtő hatásai.

3. *Az általános planetáris ingyenesség:* a Föld életlehetőséget nyújtó minden adottsága: a szárazföld, a víz, az ásványkincsek, a hőkiegyenlítés, a termékenység és a termékenység lehetősége, stb.

4. *A gazdaság közvetlen létfeltételeit jelentő planetáris ingyenesség*: minden időben ingyen álltak rendelkezésre a gazdaság közvetlen létfeltételéül szolgáló adottságok: a víz, benne az ivóvíz, a föld, a föld termőereje, az ásványvilág, a növényvilág, az állatvilág, az energia forrásai, stb.

5. *A szellemtörténeti ingyenesség*: az emberi civilizáció és kultúra történetének minden gyümölcsét – vallásban, tapasztalatban, tudásban, tudományban, felfedezésekben, életbölcsességben, művészetben felhalmozott kimeríthetetlen kincseit -, minden nemzedék ingyen kapja.

A könyvért, mint ipari termékért fizetünk, de a tartalma, a bennerejlő tudás ingyen van. Ki fizet ma Bach-nak, El Greco-nak, vagy Dosztojevszkijnek? Vagy a népművészet mérhetetlen kincseiért, Newton, vagy Euler tételeiért, stb., stb.? Mindez a felmérhetetlen kincsesház teljesen ingyen van.

Ha például Nagypénteken elmegyünk a hangversenyterembe Bach János Passióját meghallgatni-megnézni, a borsos jegyárban minden dologi költségért és személyi közreműködésért fizetünk – csak éppen az van ingyen, amiért az egész történik, ami az egésznek értelmet ad: Bach János Passiója. És legfőképpen az van ingyen, amire Bach műve is irányul: Krisztus Golgotai Áldozata.

Bármily meglepő, a szellemtörténet adományaként ingyen van – maga a pénz. Már nem kell kitalálni, újra végigélni történetét, a kínai, vagy főníciai kezdetektől a számlapénz kialakulásáig, vagy a lombard-hitelig.

De ingyen a miénk a technikai civilizáció minden eredménye, felfedezése is. Megintcsak: mint ipari termékért fizetünk a telefonért, a telefon maga azonban, „mint olyan”, ingyen adott.

Bizonyos mértékig kivétel a kortárs-kultúra alkotásainak világa az élet bármely területén, ami ugyan eltörpül az addig felhalmozott értékek mennyisége mellett, de lehet nagyon is értékes, és valamilyen mértékben fizetni kell érte. Ez azonban szintén nem a tudás, a kutatási eredmény, a felfedezés, vagy a műalkotás ellenértéke, hanem az alkotó, vagy tudós, vagy művész, vagy felfedező, stb. egzisztenciájához, alkotótevékenységéhez történő hozzájárulás. Egy kortárs film esetleges életre szóló hatását nem fizethetjük meg, még ha a mozijegy árába a jogdíj is bele

van kalkulálva.

6. *A szociális ingyenesség*: ha kellő figyelemmel szemléljük életünket, beláthatjuk, hogy a körülöttünk élő emberektől, közösségektől mérhetetlenül sok ingyen ajándékot kapunk napról napra, szociális érintkezéseink minden szintjén, minden formájában. Nevelést, oktatást, tanácsokat, életbölcsességeket, tanulásra, munkára, alkotásra ösztönzést, eligazító, gyógyító segítséget. Ezekért nem lehet fizetni.

Nagy terjedelmet igényelt az a kérdés, hogy a szociális létezésben mi az, amiért lehet, sőt adott esetben kell is fizetni, és mi az, amiért nem kell, és nem is lehet. És e területen is hasonló eredményre jutottam. Kimutattam, hogy éppen a lényeget hordozó dolgok csak ingyen lehetnek, bármennyit is fizetünk egyébként az intézményes működésekért (egészségügy, oktatás, kultúra, szociális struktúrák, stb.).

7. Az ember *válasza az ingyenességre*: **a tartozástudat**

Az ingyen adottságoknak és adományoknak kivétel nélkül minden ember a címzettje. A világ leggazdagabb embere éppúgy nem fizethet értük egy vasat sem, ahogyan a világ legszegényebb embere sem. - Ez önmagában testvérré tesz minket, hiszen mindent közösen kaptunk ingyen.

Mire tanulásunkkal, majd munkánkkal lassan közvetlen részeseivé válunk a gazdaság működésének, majd az után is, ha él bennünk valóságtisztelet és igazságérzet, és felismerjük a lét- és életfeltételek ingyenességét, ennek nyomán kialakul bennünk valami szükségszerű **tartozástudat**
. Ez az utolsó lélegzetvételünkig végigkísér minket, és az egészséges közösségi létezés és gazdasági tevékenység egyik legfontosabb eszmei alapeleme. Akiben él a tartozástudat, mint valós helyzetének reális érzékelése, nem fog eltévedni az életben. Ha pedig tudja, hogy neki tartoznak, hozzá kell mérnie a neki tartozást azokhoz a mérhetetlen ingyen adottságokhoz és adományokhoz, amelyek miatt ő tartozik.

Az ember most még inkább csak ösztönösen érzett, mint gondolatilag megjelenő tartozástudatának rejtélyes a címzettje. Hiszen a nagy kérdésre: „kinek tartozom?”, - nincs egyszerű válasz. Az ingyen adottságok és adományok végtelen áradatában alig tudok

válaszolni erre a kérdésre, talán csak egy-egy kivételes esetben. A skála beláthatatlan: kinek tartozom a kozmikus egyensúlyért? – kinek tartozom Bach János Passiójáért? – stb., stb. A válasz az utóbbi esetben sem olyan egyszerű, mint ahogyan az kézenfekvő, primitív módon adná magát: „Bachnak, de ő már régen meghalt, ezért senkinek.” Az emberben létrejövő tartozástudat, a hála érzése, nem függ attól, hogy saját jelenemnek részese-e az, akitől az ingyen adományokat bármiben, például műalkotásokban kaptam. Nem beszélve a természeti világ végtelen ingyen adottságaival szembeni tartozásom megfoghatatlan címzettjéről.

A tartozástagadó gondolkodás és érzület elsivárosító, a tartozás fel- és elismerése életerőt, életörömet adó módon hat vissza az ember élmény-érzékenységére. De sokszor érezheti joggal a tartozást elismerő ember is, hogy nem tud válaszolni a nagy kérdésre: „kinek tartozom?”. A válasz-kísérletek jellege pedig sok mindentől függ: világszemlélettől, emberszemlélettől, életszemlélettől, stb. Mégis, sorsbavágó, sőt egészségbevágó különbség van, ha például Bach művét hallgatva hála, áhítat és tartozásérzés keletkezik bennem, vagy egy élvezeti cikk ingyen élményét élősködő módon tekintem sajátoménak.

Az ingyenesség felismerése, belátása, és nyomában a tartozástudat kialakulása, az ember egészséges viszonyulásainak és gazdasági részvételének feltétele.

Az ingyenes adottságok és adományok a múltból áradnak a jelenbe, és továbbáramlanak a jövőbe. Minden nemzedéknek, mind a létfenntartás, mind az alkotó továbbfejlesztés tekintetében hozzá kell járulnia a jövőben egyesülő, már meglévő és most születő értékekhez. Az egészséges, reális tartozástudat szerves módon segíti az embert ebben a jövőépítésben. Egy nemzedék a múlt és a jelen iránti tartozását a jövő építésében törleszti. Ennek tudatosodása sorsdöntő.

II. A TESTVÉRISÉG

Az ingyen adottságok és adományok mindnyájunknak szóló hatalmas áradata már testvérré avat bennünket. A gazdaságban való részvételünk testvéri jellegét más, további tényezők is meghatározóvá teszik.

A./ A testvériség-haladvány

1. A testvériség-haladvány egyszerű állítása

Mivel minden emberi lény gyermek, ha bármely személytől kiindulva, annak szüleitől kezdődően, felmenőinek számát nemzedékről nemzedékre, az időben visszafelé haladva követjük, a 2 hatványai szerinti, szükségszerű sorozatban eljutunk egy olyan nemzedékhez, amelyben e személy felmenőinek száma eléri a Föld akkori lakosságának teljes létszámát.

Ez cáfolhatatlan szükségszerűség.

Ez azt jelenti, hogy az időben nem visszafelé, hanem előre, ettől a felmenők sorozatában elért nemzedéktől a mi jelenünk felé haladva, ezt a nemzedéket követően, nem csak az az ember származik ebből a nemzedékből, akinek felmenői nemzedékeinek sorában elértük ezt a nemzedéket, hanem – mivel ez a nemzedék felöleli a Földön akkor élt összes ember teljes létszámát -, minden azóta, és ma élő ember, ebből a nemzedékből származik.

Ebből pedig az következik, hogy minden azóta élt, így tehát a ma élő összes ember is, ugyanabból a nemzedékből származik, tehát leszármazási értelemben véve, a közös ősök folytán, ***minden ember minden embernek testvére***.

2. A testvériség-haladvány tételes állításai

Ebben a fejezetben, premisszákban, főtételekben és konklúzió-tételekben megtörténik a testvériség-haladvány egyszerű állításának finomítása és élesítése.

3. A testvériség-haladvány matematikai-heurisztikus bizonyítása, kifejtése

(Ebben a szinopszisban csupán szemelvények vannak ebből a terjedelmes fejezetből.)

Tekintsük **A0H** (horizontális időtengelyű) alaphalmaznak azt a halmazt, amely a jelen egy adott időpillanatában a Földön élő összes emberből áll. Ezen alaphalmaz elemeinek tulajdonságai: - emberi lények; - mindnyájan különbözőek, nincs közöttük két azonos; - nincs olyan kivétel, aki emberi lényként ne tartozna ebbe az alaphalmazba, akár magzati állapotban, akár idős korban van, és bármilyen különbség van is köztük; két szülő leszármazottjaként mindegyik elem gyermek is; az elemek száma **a**, véges szám. Az elemek: **x, y, z, q,.....k**.

Az **A** szokásos jelölése egy halmaznak; a **0** azért szerepel, mert a felmenői sorozatban a 2 hatványai játszanak meghatározó szerepet, és itt, ebben a legelső, kiinduló alaphalmazban az *egyedek*
képezik a halmaz elemeit, tehát a 2 a 0. hatványon, ami 1-gyel egyenlő; a
H
pedig a horizontális időtengelyt (a mindenkori jelen idősávját) jelöli. A felmenői-lemenői nemzedékek sorozatának vizsgálatában pedig egyértelművé kell tenni egy halmazra vonatkozóan, hogy az a horizontális időtengelyen (a jelen, mint idősáv), vagy a vertikális időtengelyen (
V
: múlt-jövő) helyezkedik-e el.

Az **A0H** alaphalmaz bármely elemének, mint gyermeknek, a szülőpárjából (=2 szülő), mint közvetlen felmenőkből kiindulva haladjunk a biológiai leszármazás törvényéből szükségszerűen következő 2 alapú hatványsorozaton. Legyen ez az **x** elem, de lehet bármelyik elem. Az eredmény az **A0H** alaphalmaz
x
elemének

XV
(vertikális időtengelyű) felmenői halmaza lesz. Tekintsük az
A0H
alaphalmaz összes elemének felmenői nemzedékeit a 2 hatványkitevői által kijelölt
A1H, A2H, A3H, A4H,
stb. alaphalmazoknak (2^1, 2^2, 2^3, 2^4, stb.). Az
A0H
alaphalmazt azért jelöljük
0
-val, mert ezt a halmazt az egyedek halmazának tekintjük: 2^0 = 1, azaz a 2 hatványkitevője 0. A további felmenői nemzedéki alaphalmazok jelölése is a 2 hatványkitevői szerint történik:
A1H, A2H, A3H, A4H,.....ANH.
Ezek az alaphalmazok az egymás után élő, időben egymást követő nemzedékek teljes népességét tartalmazzák, az
A0H
alaphalmaznál leírt, azonos tulajdonságokkal.

Minden alaphalmazban jelen van a gyermektelenek részhalmaza, akiknek ugyan nincs utódjuk, de kivétel nélkül mindegyiküknek vannak felmenői, ami miatt a felmenői sorozatnak ugyanúgy részesei.

Ezeket a halmazokat azért kell alaphalmazoknak, és azok sorozatának tekintenünk, mert az időben egymást követve, egymáshoz képest különböző, igen nagy számú elemből álló halmazok, amelyek nagyon sok lehetséges részhalmazt tartalmaznak, és két, vagy több, vagy meghatározatlanul sok részhalmaz meghatározhatatlanul sokféle metszeteit. A lehetséges részhalmazokkal és a halmazok lehetséges metszeteivel most csak témánk szempontjából foglalkozunk. Annyit már most jeleznünk kell, hogy a halmazok, részhalmazok lehetséges metszetei, az időtényező jelentősége folytán kilépnek a tér háromdimenziós szerkezetéből.

Az **A0H** alaphalmaz egy adott elemének bármely felmenői nemzedéke az adott hatványkitevő

által jelölt alaphalmaz részhalmaza, és az összes többi elem felmenői is, az azonos hatványkitevő szerint jelölt alaphalmazban jelen vannak, szintén részhalmazként:

x elem **XV** (vertikális időtengelyű) felmenői halmaza

A0H alaphalmazban $2^0 = 1$ (az egyén, mint **A0H** alaphalmaz **x** eleme)

A1H alaphalmazban $2^1 = 2$ (**x** szülei, **A1H** részhalmaza)

A2H alaphalmazban $2^2 = 4$ (**x** nagyszülei, **A2H** részhalmaza)

A3H alaphalmazban $2^3 = 8$ (**x** dédszülei, **A3H** részhalmaza)

A4H alaphalmazban $2^4 = 16$ (**x** ükszülei, **A4H** részhalmaza)

A5H alaphalmazban $2^5 = 32$ (**x** szépszülei, **A5H** részhalmaza)

A6H alaphalmazban $2^6 = 64$ (**x** szépszüleinek szülei, **A6H** részhalmaza)

A7H alaphalmazban $2^7 =128$ (**x** szépszüleinek nagyszülei, **A7H** részhalmaza)

és így tovább,

.

.

.

.

ANH alaphalmazban 2^n-ig.

Ugyanezt az **A0H** alaphalmaz bármely elemével megtehetjük, annak az elemnek a felmenői halmazát kapjuk meg: **y** felmenői **YV** (**y** elem vertikális időtengelyű felmenői halmaza), **z** felmenői **ZV** halmaza, **q** felmenői
QV
halmaza,.....
k
felmenői
KV
halmaza. Ugyanígy következnek az
y
felmenői részhalmazok:
A1H, A2H, A3H,
stb. alaphalmazokban, majd
z
elem,

q
elem,.....
k
elem felmenői részhalmazai is ugyanezekben az alaphalmazokban.

Ha az **A0H** alaphalmaz **x** elem (vagy bármely elem) felmenőinek sorozatát a 2^n hatványig folytattuk, akkor elértük azt a 2
n
hatvány által meghatározott nevezetes
B0H
alaphalmazt (=
ANH
alaphalmazzal), amely alaphalmaz elemeit szintén egyedeknek tekintjük, és itt az elemek száma
szintén azonos a Földön
akkor
élt összes ember számával.
Vagyis az
A0H
alaphalmaz bármely elemétől, az egyéntől, a felmenők leszármazási sorozatában, eljutottunk az idő egy pontján a Föld akkori teljes lakosságának létszámához. Ez a
B0H
alaphalmaz, elemeinek száma
b
, véges szám. Ha az
A0H
halmaz bármely elemével elérjük a felmenők sorozatában a 2
n
nemzedéket, minden esetben ehhez a
B0H
alaphalmazhoz jutunk. A
B0H
alaphalmaznak az elemei:
c, d, f, g.....v,
különböznek
A0H
alaphalmaz elemeitől, különböznek egymástól, nincs két elem, amely azonos lenne, és senki nincs, aki bármi ok miatt kimaradna belőle az akkor élt emberek közül, az elemek száma
b,
szintén véges szám, és az összes elem (egyén) gyermek. Azért

0
-val jelöljük ezt a
B0H
alaphalmazt is, mert mivel itt egybeér, és közel teljes mértékben egybeesik az
A0H
alaphalmaz bármely elemének felmenői sorozata az
A0H
alaphalmaz egészének felmenői sorozatával, ezért ez a halmaz változást hoz. A leszármazás vertikális felmenői szakaszának sajátos pontját jelenti, egyben egy új felmenői sorozat kezdetét a leszármazási folyamatban, ahol újra az elemekből, mint egyedekből kell kiindulnunk (2^0).

Igen lényeges, hogy az **A1H, A2H, A3H**,.....**ANH** (=**B0H)** alaphalmazokat a 2 hatványai, mint a felmenői sorozat tagjai, csak kijelölik, de nem meghatározzák. Az
A1H, A2H, A3H,
stb. alaphalmazok meghatározása ugyanis pontosan megfelel az
A0H
alaphalmaz meghatározásának, de más elemekkel: a Föld akkori teljes lakosságát magában foglalja. Azért is van ennek jelentősége, mert a
gyermektelenek
általában sem elhanyagolható, de különösen a
B0H
halmazra tekintettel nem elhanyagolható részhalmaza, minden nemzedék tagjainak kortársaiként, az adott halmaz felmenői halmazán
kívül
vannak jelen
.
Nekik nincsenek utódaik, de velük, az időben visszafelé haladva, új felmenői sorozat indul, és ezek, az összes többi felmenői sorozattal együtt, a más elemek felmenőivel szükségszerű rokoni relációk miatti átfedések folytán szintén a
B0H
alaphalmazba érnek. Ebből következik, hogy bár az azt követő alaphalmazban, amelyben életük véget ért, utódaik már nincsenek benne, viszont visszafelé haladva az időben, ezek a gyermektelenektől induló felmenői sorozatok föltétlenül kapcsolódnak a felmenői nemzedékekben a más lemenőktől előbb indult felmenői halmazokhoz, a testvéri, féltestvéri és egyéb relációk folytán.

Minél közelebbi rokonság áll fenn az **A0H** alaphalmaz elemei között, annál hamarabb bekövetkeznek az átfedések (részhalmazok metszetei), és annál hamarabb megállapíthatóak a közös felmenők. Speciális esetek a testvérek, akik esetében kimondható:
XV-x

felmenői alaphalmaz =
YV-y
felmenői alaphalmazzal, ha
x
elem és
y
elem testvérek;
XV-x/2
részhalmaz =
YV-y/2
részhalmazzal, ha
x
elem és
y
elem féltestvérek. A relációk további átgondolása nagyon sok hasonló finomítást tesz szükségszerűvé.

Mindezeket is figyelembe véve, kimondható: szükségszerű, hogy az **A0H** alaphalmaz bármely elemének felmenői sorozatában, a 2 hatványaiban haladva, feltétlenül elérjük a
B0H
alaphalmazt, amely közel teljes mértékben egybeesik az
A0H
alaphalmaz összes elemének közös felmenői nemzedékével, mert

- a Föld, mint az emberiség fizikai-biológiai életének színtere, zárt rendszer,

- a Földön nem létezik egynél több emberiség,

- a leszármazás biológiai törvénye megváltoztathatatlan következetességgel érvényesül a felmenői és lemenői irányban, minden felmenő és lemenő nemzedékben.

Bizonyos finomításra a pontosság kedvéért szükség van, ami miatt a **B0H** alaphalmaz „közel teljes” elemszámáról beszélünk, mert kétségtelen, hogy a
B0H
alaphalmazhoz az akkor élt gyermektelenek kortárs-halmaza is kapcsolódik, akik – mivel nem voltak utódaik – nem részesei a testvériség-haladvány vertikális időtengelyű felmenői

sorozatának. Sokat azonban ez nem módosít, nem csak azért, mert a gyermektelenek száma általában elenyésző bármely időszávban, így a
B0H
alaphalmaz elemeinek számához képest is, hanem főleg azért, mert a horizontális időtengelyen, bármelyik nemzedékben, így a
B0H
alaphalmazban is, szükségszerűen jelen vannak azok, akik sokféle relációban élnek az utód nélküli emberekkel: testvéri, féltestvéri és egyéb rokoni viszonyokban. Ezért a testvériség konklúziójából, szükségszerűségéből ők sem maradnak ki.

Emellett figyelembe kell venni a lehetséges emberi-etnikai zárványok elkülönülten élő népességét is. Ezek esetében a testvériség-haladvány rövid, de belterjes. Számuk elenyésző, és – mivel szintén emberekről lévén szó, mert egynél több emberiség nem létezik a Földön -, teljes bizonyossággal állítható, hogy valamilyen keveredés az idő valamely pontján, akár néhány egyed által megtörténhetett, ami elegendő ahhoz, hogy az egész „zárványt” az egyetemes emberiséghez, és így a testvériség-haladványhoz is kapcsolja.

Ezek alapvetően nem módosítják annak szükségszerűségét, hogy az **A0H** alaphalmaz **bármely**
elemének (egyedének) felmenői, és az
A0H
alaphalmaz
összes
elemének felmenői,
a leírt és jellemzett
B0H
alaphalmazban
, egybeesnek.

Ez pedig nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy a Föld összes jelenlegi lakójának ugyanazok az ősei a felmenők közelítő pontossággal meghatározható időszávban élt közös nemzedékében.

Ez a cáfolhatatlan tény megállapíthatóvá teszi, hogy leszármazási értelemben minden ember minden embernek testvére.

Azért csak idősáv (nem időpillanat) meghatározása lehetséges, mert az **A0H** kiinduló alaphalmazban több nemzedék él együtt. Ugyancsak emiatt csak közelítő pontossággal lehetséges meghatározni ezt ez idősávot.

A továbbiakban a dolog rendkívüli bonyolultságából fakadó, a rendszerben immanens módon bennerejlő három paradoxont írok le és oldok fel.

Majd egy sejtésemet és egy kérdésemet fogalmazom meg.

A sejtésem, nagyon leegyszerűsítve:

Bármilyen nagy elemszámú az **A0H** alaphalmaz (vagy bármely nemzedéki alaphalmaz, amely kiinduló halmaz), következetesen *csak egyetlen – bármelyik - eleménél* alkalmazható a felmenői nemzedékek sorozatában a 2 hatványsorozata. Két, vagy több elem felmenőinek egyszerre történő vizsgálatánál szükségszerű, hogy még a **B0H** alaphalmaz elérése előtt, a felmenők felmenőinél átfedések (halmazmetszetek) keletkezzenek, és ezek valamelyik elem felmenőinél a 2 hatványsorozatot föltétlenül elhajlítják, mégpedig a további felmenők további felmenőinek szükségszerű azonossága miatt. A közös felmenők pedig a sorozatot lerövidítik.

A kérdésem pedig, ugyancsak leegyszerűsítve: hasonló jelenségek egyetlen elem felmenői sorozatában: lehetségesek-e?, - szükségszerűek-e?, – vagy kizártak-e?.

Megtörténhet, hogy vallási, vagy ezoterikus körökben úgy fogják érezni, hogy a testvériség eszméjét materializálom. Erről szó sincs, éppen annak a bemutatása a szándékom, hogy a legnemesebb eszmék valóságalapja mindenki által belátható módon van jelen a realitás konkrétumaiban.

4. A testvériség-haladványnak és az emberiség leszármazási rendjének geometriai ábrázolása

A Venn-diagram csak igen korlátozott mértékben, ott használható, ahol néhány halmaz, részhalmaz viszonyait vizsgáljuk. Az alaphalmazok nagy száma, a részhalmazok még sokkal nagyobb száma, a halmazok lehetséges metszeteit alkotó halmazok, és a lehetséges halmazmetszetek beláthatatlanul nagy tömege és dimenzionális szóródása az ábrázolás más módjait teszi szükségessé. Az időösszetevő folytán a háromdimenziós térábrázolás sem elegendő, mert olyan relációk lehetnek a sorozatban, amelyek áttörik a három dimenzió határait. A következő alfejezetek jönnek:

A testvériség-haladvány ábrája

Az emberiség leszármazási rendjének ábrája napjainktól a kezdetekig

A szükséges rész-ábrák felsorolása, megszerkesztésük elvei

Ezen ábrák magyarázata

5. A testvériség-haladvány történeti bizonyítása

Történeti tények és adatok figyelembe vételével, a testvériség-haladvány alapján megjelöltem azt az idősávot, amelyen belül annak a felmenői nemzedéknek élnie kellett, amely nemzedék egyaránt ősnemzedéke egyetlen, bármely, ma élő személynek, és ugyanakkor az összes ma élő embernek.

B./ Az anatómiai testvériség: testvériség a szükségletekben

A *hiány* eleve adott, és szüntelenül ismétlődő állapot. A hiány állapota annyira általános minden ember számára, hogy akár a „hiány testvériségéről” is lehetne beszélni.

Attól a pillanattól kezdve beszélhetünk gazdaságról, a gazdaság működéséről, amikor elindul a gondolkodás és cselekvés a hiány kiegyenlítésére.

C./ Az idői testvériség: a kortársak sorsközössége

A sors individuális történet, minden ember esetében más.

Mégis, közvetett történelmi és közvetlen személyes tapasztalat, hogy az egyes nemzedékek történetében mindig van valami jellegzetes, más nemzedékektől különböző karakter, amely a kortársak között sorsközösséget teremt. Ebben a sorsközösségben óriási szerepe van a nemzet- és világgazdaság alakulásának.

III. A KIEGYENLÍTÉS, MINT A GAZDASÁG ALAPMOZDULATA

1. A létfenntartás kényszere: a hiány alapállapota

A gazdaság, a gazdaság működése, nem jótetszés, hanem kényszer következménye: a létfenntartás kényszeréé. Ez a kényszer minden létező emberi lényre, a leggazdagabbra és a legszegényebbre egyformán meghatározó módon kihat. A létfenntartás kényszere hiányainkat tudatosítja bennünk.

A *hiány* eleve adott, és szüntelenül ismétlődő állapot.

A gazdaságban minden mozgást, folyamatot, erőt, a hiány indít be. Bár itt a hiány fogalmáról a lehetséges legtágabb értelemben beszélünk, a bármiféle hiányra hivatkozás semmilyen emberellenes cselekvést nem igazolhat a gazdaság területén sem.

Képletesen szólva: a hiány gravitációs, orientáló és vákuum-hatása határozza meg a gazdaság motivációit.

2. A kiegyenlítés mint a gazdaság motorja

Attól a pillanattól kezdve lehet és kell gazdaságról beszélni, amikor a gondolkodás és cselekvés megkezdődik *a hiány kiegyenlítése* érdekében.

3. A kiegyenlítés általános elve, mint a gazdaság alapmozdulata a hiány leküzdésében

A gazdaság alapmozdulatában és minden mozzanatában valamilyen hiány kiegyenlítése játssza a főszerepet. Alapjaiban a lét- és életfeltételekkel kapcsolatosak a gazdaságot kiegyenlítésre indító hiányok, de lehetséges, hogy a valamilyen téren jelentkező fejlődés

igényéből adódnak. Óriási területe a gazdaságnak a fejlődés igényével összefüggő hiányok kiegyenlítése is.

4. A kiegyenlítés speciális elve a hiány emberiségméretű leküzdésében - Egy modell a szociális világválság gazdasági kezelésére

A modell egyetlen mozzanatában sincs semmiféle utópisztikus szentimentalizmus. Minden részletében reális, és a modern gazdaság már eljutott oda, termelékenységben, infrastruktúrában, logisztikai képességben, a szervezettség szintjén, hogy könnyedén meg tudná valósítani. És immár köteles is megvalósítani, ha a gazdaságot művelő ember méltó akar maradni önmaga nevéhez. Ha nem e modell alapján, akkor máshogy, de a probléma megoldása nem halasztható.

Két feltétel van *ennek* a modellnek a megvalósításában:

- az új eszmék megértése és elfogadása: csak a szelíd, az igazi gazdaság képes e súlyos, az emberiség sorsára kiható probléma megoldására; az ingyenesség, a tartozástudat, a testvériség felismerése és belátása, a kiegyenlítés jelentőségének figyelembevétele nélkül nincs esély;

- világosan meg kell határozni mindazt, ami ennek az ügynek a megoldását akadályozza, és ezeket az akadályokat el kell hárítani.

A modellt tézisekben írom le. Az összes felsorolt tézis elengedhetetlen a koncepció koherenciája, konzisztenciája szempontjából. Ugyanakkor a tézisek mindig hordoznak elnagyolást, de ebben a szinopszisban többre nincs hely, részletesen könyvemben fejtem ki:

A modell neve: **A szomjazás és éhezés végérvényes felszámolása a Földön a természetgazdasági potenciálérték kiegyenlítése által**

A modell megvalósítása egy minden országot magában foglaló, minden részletkérdést tisztázó, minden hatalmi szempontot mellőző nemzetközi megállapodás alapján lehetséges, amely rögzíti a közös működtetés és ellenőrzés részletkérdéseit is.

A modell tézisei:

1. Az ingyenesség és a testvériség valósága tarthatatlanná teszi azt a helyzetet, hogy embertársaink százmillióinak szomjaznia és éheznie kell. Ezt végérvényesen meg kell szüntetni.

2. A szomjazás és éhezés végérvényes és teljes felszámolása csak a világgazdaság életműködésébe integrált, a gazdaság folyamataiba szervült intézményes formában lehetséges. A karitatív tevékenység csekély hatásfokú és mindig ideiglenes.

3. A probléma megoldása egyetemes emberi érdek. Az egyik oldalon szomjazás és éhezés, a másik oldalon borzalmas pazarlás folyik, amely most már szemét-hegyláncokat eredményez, és ez alapjaiban veszélyezteti a Föld természeti valóságát és folyamatait, ezzel pedig aláássa az ember tartós életesélyeit. A fölösleget le kell vezetni oda, ahol hiány van. Így a túltermelés problémája is kezelhetőbbé válik.

Most még a migráció drámájának a legkezdeténél vagyunk, de már ez a helyzet is elegendő figyelmeztetést tartalmaz. Ugyanakkor: **a cél nem a migrációs válság megoldása, hanem önmagában, a migrációs problémától teljesen függetlenül az, hogy egyetlen embertársunknak se kelljen a Földön szomjaznia és éheznie.**
Mellékesen azonban a migrációs válság is megoldódik.

4. A Föld élő organizáció. Ha nem az lenne, nem lehetne rajta emberi élet sem.

5. A Föld élőségében minden területének megvan a maga szükséges funkciója. A hőkiegyenlítődés, a vízkörforgás, a levegőmozgás és -tisztulás, a fotoszintézis, stb. fenntartása, ami feltétele a földi életnek, a természetgazdasági potenciálérték szempontjából nagyon különböző területeket eredményez, gazdasági szempontból kedvező és kedvezőtlen

adottságokkal.

A természetgazdasági potenciálérték fogalma mindazt magában foglalja, ami egy területen úgy adott, hogy vagy már a valóságban, vagy lehetőségként, gazdasági haszon származhat belőle.

6. Az emberiségnek megvan az a nehezen megérthető tulajdonsága, hogy a legmostohább adottságú területeken is élni akar. Egyetemes emberi érdek, hogy mindenki ott élhessen, ahová született, és ahol élni akar, ahol a környezet sajátos szépségeit megismerhette. Az ügy szempontjából közömbös, hogy más emberek pedig ugyanott nem akarnának, de esetleg nem is tudnának élni.

7. Az ingyenesség és a testvériség valósága és globális igazsága alapján egyetlen ország sem tekintheti kizárólagos tulajdonának a területén lévő, ingyen kapott természetgazdasági potenciált. Az az állam, amely a történelmi jogra hivatkozással így tesz, háborúk végeláthatatlan sorozatát zúdítja magára, amely kiszámítható módon vezet oda, hogy mindent, saját egzisztenciáját is elveszíti, legyen szó bármekkora államról.

8. Fel kell mérni a Föld összes területének természetgazdasági potenciálértékét. Ez nagy, és szakértelmet, tudományos elfogulatlanságot igénylő munka, de megvalósítható. Hivatkozhatunk analógiaként például a magyar termőföldnek a különböző területeken meglévő gazdasági potenciálja (termőképessége) aranykorona értékben történt felmérésére, amely a mai napig iránymutató.

A Föld különböző területei természetgazdasági pontenciálértékének felmérése és meghatározása átfogóan, mindenre kiterjedően kell, hogy történjen.

9. Az egyes országok által birtokolt területek figyelembevételével meg kell határozni minden ország természetgazdasági potenciálértékét.

10. A világgazdaság életműködésében minden országnak részt kell vennie a tőle elvárható módon, a legmagasabb és a legalacsonyabb természetgazdasági potenciálértékkel rendelkezőknek is.

11. Egy meghatározott és megállapodott algoritmus szerint az átlagos természetgazdasági potenciálértéknél magasabb értékkel rendelkező államoknak, egy erre a célra közösen létrehozott és működtetett pénzintézetbe (bankba) be kell fizetnie a teljes nevén nevezve „Természetgazdasági potenciálérték-kiegyenlítési adót”, röviden: kiegyenlítési adót.

12. Egy ugyancsak meghatározott és megállapodott algoritmus szerint az átlagos természetgazdasági potenciálértéknél alacsonyabb értékkel rendelkező országok az adót kezelő pénzintézettől egy megszabott mértékig támogatást kapnak, beszerzési jóváírás technikájával (a korrupció hézagmentes kizárása érdekében). Ez a támogatás az adott ország saját gazdasági lehetőségeit, eredményeit, úgy egészíti ki, hogy minden lakosa számára kizárttá váljon az elemi létfeltételek hiánya miatt a szomjazás és az éhezés, de mostoha viszonyok esetén minden egyéb életveszélyt hordozó hiányok is megszűnjenek.

Ez a modell megteremtené annak intézményes folyamatát, hogy a fölösleg a világgazdaság életműködésébe integrált módon a hiány felé levezetődjön, így a túltermelés problémája is kezelhetőbbé váljon, a szomjazás és az éhezés pedig örökre eltűnjön az emberiség történetéből.

Szó sincs arról, hogy ezzel valamiféle földi paradicsom jönne létre. A szelíd, az igazi gazdaság roppant nehéz, az embertől szüntelen erőfeszítést, küszködést, mindennapi szorgos helytállást követelő terület. De annak a sötét árnyéka feloszlana az emberiség feje fölül, amely embertársaink sokasága számára a szomjazás és az éhezés állandósult gyötrelmét jelenti, és amibe egyrészt: érzékeny lelkiismeretű ember nem nyugodhat bele; másrészt: érzékelhető, hogy átkos következményekkel fenyegeti az emberiséget.

IV. AZ INGYENESSÉG, A TESTVÉRISÉG ÉS A KIEGYENLÍTÉS ESZMÉINEK ÖSSZEFÜGGÉSEI A KÖZGAZDASÁGTANI GONDOLKODÁSSAL

Az új eszmék szükségszerű következményei a közgazdaságtanban.

MÁSODIK KÖNYV

A TESTVÉRISÉG KÖZGAZDASÁGTANÁNAK ELMÉLETI ÉS GYAKORLATI KÉRDÉSEI

I. ALAPFOGALMAK ÚJ MEGVILÁGÍTÁSBAN

Az új eszméknek megfelelően a használatos fogalmaknak új tartalmat kellett adnom, és új fogalmakat is be kellett vezetnem.

II. MAKROÖKONÓMIA

A pénzteremtés és hitelműködtetés problémája: kinek a kezében lehetnek, és kinek a kezében nem lehetnek a pénzteremtés és a hitelműködtetés eszközei. – Meddig terjedhet a pénzpiac létjogosultsága? – Az idő és a pénz viszonya: reális lehet-e az a törekvés, hogy a pénz örökértékű és örökérvényű legyen, és gyakorolhat-e olyan befolyást a pénz, amely akár globális, akár lokális szinten külső, erőszakos csoportérdekeket szolgál? – A makroökönómia és a mikroökonómia egészséges viszonya.

III. MIKROÖKONÓMIA

A mikroökonómia problémavilága, elméleti és gyakorlati működése meglepő közelségben van még most is, az erőszakos befolyások szakadatlan próbálkozásai idején is, az igazi, a szelíd gazdaság tematikájához, elméleti és cselekvési képéhez. Ennek okával és a mikroökonómia egészséges működésével részletesen foglalkozom.

IV. GYAKORLATI KÉRDÉSEK

A fent jelzett problémák az új eszmék alapján sok gyakorlati kérdést vetettek fel. Ebben a – kissé amúgyis hosszúra nyúlt – szinopszisban ezekre már nem térek ki.

Mivel a világ gazdasági működése ezer ok miatt nem folytatható az eddigiek szerint, azzal a szándékkal írtam könyvemet, hogy minél koherensebb képet adhassak az új gazdaságtani alapeszmékről. És abban a reményben foglaltam össze jelzésszerűen ebben a szinopszisban, hogy az új eszmék a lehető leghamarabb a lehető legtöbb emberhez eljuthassanak: a szelíd gazdaság eszméje; a lét- és életfeltételek ingyenessége; ennek nyomában a tartozástudat; a testvériség valósága; a kiegyenlítés jelentősége. Ezek a gazdaság működésének új oszlopai lehetnek.